

Aj po odpracovanom roku môže zvýšenie starobného dôchodku sklamať. Dôvodom je zákonný spôsob výpočtu

7.9.2026 - | Verejný ochranca práv

Preveril som podnet poberateľky starobného dôchodku, ktorá namietala sumu zvýšenia svojho dôchodku po tom, ako počas jeho poberania naďalej pracovala a odvádzala poistné. Preskúmaním postupu Sociálnej poisťovne verejný ochranca práv nezistil porušenie jej základných práv a slobôd.

Podávateľku prekvapilo, že napriek vysokému príjmu zo zamestnania a zaplateným sociálnym odvodom sa jej starobný dôchodok zvýšil len o relatívne nízku sumu. Obrátila sa preto na mňa so žiadosťou o preverenie, či Sociálna poisťovňa postupovala správne, alebo či je výsledok dôsledkom platnej právnej úpravy.

Kancelária verejného ochrancu práv si vyžiadala stanovisko Sociálnej poisťovne a preverila, či bol výpočet zvýšenia dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení správny.

Preskúmaním bolo zistené, že Sociálna poisťovňa pri určení zvýšenia starobného dôchodku postupovala v súlade so zákonom. Suma zvýšenia bola vypočítaná podľa zákonom ustanoveného vzorca, ktorý zohľadňuje obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania starobného dôchodku a osobné mzdové body za toto obdobie.

Rozumiem tomu, že výsledná suma zvýšenia dôchodku môže u pracujúcich dôchodcov vyvolávať pocit sklamaní, najmä ak počas roka odvedli vysoké poistné. Úlohou verejného ochrancu práv však nie je posudzovať, či je zákonná úprava politicky alebo ekonomicky najvhodnejšia, ale preveriť, či orgány verejnej moci postupovali v súlade so zákonom a rešpektovali základné práva. V tomto prípade Sociálna poisťovňa postupovala správne a v súlade s platnou legislatívou.

Pripomínam, že právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe je základným právom garantovaným Ústavou Slovenskej republiky. Konkrétne podmienky výpočtu a zvyšovania dôchodkov však ustanovuje zákon o sociálnom poistení. Ak občan nesúhlasí so samotným legislatívnym nastavením systému, nejde spravidla o pochybenie Sociálnej poisťovne pri aplikácii zákona.

Zákon ponúka rôznu mieru zohľadnenia dosiahnutých vymeriavacích základov na sumu starobného dôchodku podľa toho, či:

☐ dôchodca pracuje počas poberania starobného dôchodku (v takom prípade sa zohľadnia dosiahnuté vymeriavacie základy v polovičnej výške – prejavuje sa to ako zhodnotenie jednej polovice osobných mzdových bodov), alebo

☐ dôchodca pracuje po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok bez jeho poberania (v takom prípade sa zohľadnia dosiahnuté vymeriavacie základy bez krátenia na jednu polovicu, a navyše sa pripočíta zvýšenie o 0,5 % za každých 30 dní takéhoto poistenia).

Sociálna poisťovňa zvyšuje starobné dôchodky za obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania dôchodku do veľkej miery automaticky, bez potreby podania osobitnej žiadosti. Podrobné informácie o spôsobe zvyšovania dôchodkov zverejňuje aj na svojom webovom sídle.

Odporúčam občanom, ktorí pochybujú o správnosti výpočtu svojho dôchodku alebo jeho zvýšenia,

aby sa obrátili so svojimi pochybnosťami na Sociálnu poisťovňu. Ak majú za to, že pri rozhodovaní došlo k porušeniu ich základných práv alebo slobôd, môžu sa obrátiť aj na mňa.

<https://vop.gov.sk/aj-po-odpracovanom-roku-moze-zvysenie-starobneho-dochodku-sklam-at-dovodom-j-e-zakonny-sposob-vypoctu>